

آرته
لغت

اشتباه تاکتیکی

● **سعید لیلان**… از سال ۸۹ تا به امسال کارگران طلبکار هستند. از سال ۸۵ به این‌سو، هزار میلیارد دلار درآمد ارزی داشتیم که از این درآمد سهم اندکی به کارگران رسیده است. نکته دیگری که نیاز به درک عمیق‌تری دارد اینکه در دو سال گذشته نوع و شدت فشاری که بر اقتصاد ایران وارد شده از طریق تحریم‌ها بود و اخیراً نیز تعطیلی کسب‌وکارها بر اثر کرونا به آن اضافه شده و این در تاریخ ایران و جهان کم‌نظیر است. درحالی‌که بحران کرونا، ایران را جزو هفت کشور اول در شمار مبتلایان قرار می‌دهد، اقتصاد ایران با تحریم بین‌المللی هم دست‌وپنجه نرم می‌کند و تا ۱۲ تا ۱۳ درصد از یک اقتصاد ایران در این مدت کوچک شده است. این را باید در نظر داشت در این شرایط اگر بتوان قدرت خرید را حفظ کرد یا جلوی ریزش شدید آن را گرفت، اقدام بسیار خوبی است. بنابراین من اعتقاد دارم که سید معیشتی کارگران در مصوبه اخیر شورای عالی کار اندکی بهتر از سال ۹۸ است و نه بدتر. اشتباه تاکتیکی وزارت کار در جلسه تعیین دستمزد این بود که رسماً عنوان کرد ۲۱ درصد حقوق‌ها افزایش پیدا کرده درحالی‌که با توجه به جزئیات مساله درمی‌یابیم که این افزایش بین ۳۲ تا ۳۳ درصد بوده است… در شرایط فعلی که در حال گذراندن بدترین بحران تاریخ اقتصادی ایران هستیم و بخوایم بی‌توجه به واقعیت‌های اقتصادی حداقل دستمزد‌ها را افزایش دهیم، فقط دعوای‌های کارگری – کارفرمایی افزایش می‌یابد…

فرشاد فارسانی

کرونا وجهش تقاضا

● **دکتر پویا جیل‌عاملی**…؛ راقم ابد بسر این نظر نیست که در چنین شرایطی که پدیده کرونا در جهان و ایران در حال پیشتازی است، دولت دست روی دست بگذارد. از وظایف ذاتی دولت آن است که امنیت و مایحتاج کاملاً ضروری شهروندانش را تامین کند. اما اولاً کنش دولت باید به‌گونه‌ای باشد که مکانیزم قیمتی بتواند کار خود را انجام دهد تا تأمین کالا در بلندمدت تضمین شود. ثانیاً آنکه مداخله از روی احساس و با شدت برای پاسخ به یک مساله اخلاقی خود به احتمال زیاد، معضل را دوچندان و امر اخلاقی دیگری را پیش می‌آورد. ازاین‌رو به نظر می‌رسد، سیاست واکنشی دولت که هم بتواند به ریشه امر در طرف تقاضا بپردازد و با منطق اقتصادی همراهی داشته باشد و به امر اخلاقی نیز پاسخ دهد آن است که با افزایش ظرفیت خویش و شناسایی افرادی که به آن کالا نیاز مبرم دارند و بدون کمک توانایی داشتن آن را ندارند، تسهیلات و یارانه نقدی را در نظر بگیرد. البته باز هم نسبت به آنکه چه کالایی افزایش قیمت یافته و نیاز آن در چه سطحی است، واکنش‌ها می‌توانند متفاوت باشد اما نگارنده خطوی را که به نظر می‌رسد نباید در واکنش، از آنها گذشت ترسیم کرد.

سیاست

بررسی تصمیم‌های دستگاه قضا برای نهاد وکالت در سال جاری

آیا استقلال نهاد وکالت از بین خواهد رفت؟

وکیل و موکل منعقد شود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در سال ۱۳۲۶ قانونی تحت عنوان قانون نحوه کیفیت اخذ پروانه وکالت به تصویب مجلس رسید که در این قانون ضمن اعتباربخشی به لایحه استقلال قانون و آیین‌نامه تعرفه حق‌الوکاله وکلا درباره جذب موکل، خط‌مشی تعیین شد.

او در پاسخ به این پرسش که نهاد موازی کانون وکلای دادگستری چه زمانی شکل گرفت نیز گفت: همچنین در سال ۱۳۲۹ به موجب ماده ۱۸۷ قانون برنامه توسعه کشور، موازی با لایحه استقلال کانون و قانون نحوه کیفیت اخذ پروانه وکالت که اختیار جذب وکیل را به کانون وکلا داده بود، به قوه قضائیه اختیار داده شد نسبت به جذب وکیل دادگستری مطابق لایحه استقلال مصوب ۱۳۳۲ اقدام کند و در ادامه ماده ۱۸۷ قانون برنامه توسعه به رئیس قوه قضائیه به‌عنوان عالی‌ترین مقام این قوه تکلیف شد آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۸۷ را تدوین و ابلاغ کند. او ادامه داد: این آیین‌نامه را رئیس وقت قوه تدوین کرد و تعدادی وکیل دادگستری از سوی قوه قضائیه جذب شدند و به امر وکالت پرداختند.

عطار درباره تغییراتی که در امر حق‌الوکاله وکلا بعد از انقلاب رخ داده است نیز گفت: در سال ۱۳۸۵ براساس اختیاری که در لایحه استقلال به وزیر دادگستری وقت داده شده بود مبنی بر تدوین آیین‌نامه تعرفه حق‌الوکاله وکلا، رئیس قوه قضائیه که بعد از انقلاب جانشین وزیر دادگستری و دارای اختیارات او بوده است، آیین‌نامه قبلی تعرفه حق‌الوکاله وکلا را منسوخ کرده و آیین‌نامه جدیدی هم برای وکلای کانون وکلا و هم برای وکلای قوه قضائیه در موضوع دریافت حق‌الوکاله و حق‌المشاوره تصویب و ابلاغ کرد.

فرشاد فارسانی

وکیل پایهیک دادگستری

اینکه در واپسین ساعات آخرین روز اداری ۲۸ اسفند ۹۸ که کشور عملاً تعطیل و درگیر شیوع بیماری مسری کرونا بود، معاون محترم قوه قضائیه رأساً پیش‌نویس آیین‌نامه مدنظر قوه را با قید محرمانه برای ریاست اتحادیه کانون‌های وکلا ارسال کردند. متأسفانه برخلاف قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و اصول شفاف‌سازی، اجازه انتشار متن صادر نشده است و مدیران کانون به‌منظور تعامل و همکاری با قوه از اطلاع‌رسانی دقیق و ارائه جزئیات امتناع کرده‌اند. اما اظهارات کلی‌شان حکایت از نقض استقلال کانون و وکلا با تأسیس شورای ناظر بر انتخابات صنف و عملکرد هیئت‌مدیره دارد؛ تا جایی که به طنز آن را آیین‌نامه اضمحلال کانون وکلا خوانده‌اند. اخبار ناخوشایند و نگرانی مدیران کانون‌ها، جامعه وکالت را دچار تشویش و نگرانی

او در ادامه به بحث تدوین لایحه جامع وکالت نیز اشاره کرد و گفت: این آیین‌نامه با توجه به تورم و افزایش بهای کالا و خدمات در کشور مورد انتقاد همه وکلای دادگستری از حیث کم‌بودن میزان آن قرار گرفت. از سوی دیگر، وجود دو نهاد موازی درخصوص جذب وکیل موجب شد که مجلس به قوه قضائیه تکلیف کند که در قالب لایحه در خصوص اقدام دو نهاد موازی وکالت و حق‌الوکاله وکلا و سایر امور مربوط به امر وکالت یک لایحه جامع تحت عنوان لایحه جامع وکالت تدوین و به مجلس ارائه کند.

این مدرس دانشگاه افزود: قانون‌گذار اعتقاد داشت که پراکندگی قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط به نهاد وکالت موجب اختلاف در سیاست‌گذاری‌های قضائی و حاکمیتی در رابطه با امر وکالت می‌شود و باید از طریق قوه قضائیه همه این قوانین پراکنده به صورت یک قانون واحد در مجلس شورای اسلامی جمعیت شود که متأسفانه با وجود گذشت سال‌ها از این امراین طرح در کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس بلا تکلیف مانده است و نهاد قانون‌گذاری کشور که یک زمانی خودش دغدغه لزوم تصویب قانون واحد برای امر وکالت و نسخ قوانین پراکنده را داشت، به این دغدغه خود در دوره‌های مختلف قانون‌گذاری اخیر توجهی نکرد.

این وکیل دادگستری ادامه داد: بنابراین در بهمن ماه ۱۳۹۷ آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۸۷ با پیشنهاد مرکز وکلای قوه قضائیه تغییر کرد و آیین‌نامه جدیدی ازسوی آیت‌الله املی ارجحیتی تصویب و ابلاغ شد.در توضیح موضوع حق‌الوکاله نیز عطار گفت: همچنین با توجه به اینکه آیین‌نامه تعرفه حق‌الوکاله دادگستری نیز از سال ۱۳۸۵ مورد انتقاد وکلا بوده است، در سال ۱۳۹۸ جلسات مکرری در کانون‌های وکلا و مرکز وکلای قوه قضائیه تشکیل شد و آیین‌نامه تعرفه حق‌الوکاله وکلا پس از تبادل نظرات دو نهاد وکالت در ۲۸ اسفند ۱۳۹۸ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و در ۹ فروردین سال جاری ابلاغ شد.

او به آخرین آیین‌نامه مورد اصلاح ازسوی قوه اشاره کرد و گفت: آیین‌نامه اجرائی لایحه استقلال کانون وکلا آخرین مورد این تغییرات است که مراحل تنظیم پیش‌نویس آن در حال اقدام است.

او در پایان گفت: نتیجه آنکه امروز ما نه‌تنها با پراکنده‌بودن قوانین و آیین‌نامه‌های متعدد مرتبط به نهاد وکالت و وکلای دادگستری مواجه هستیم، بلکه لازم است مجلس شورای اسلامی تصمیمی سریع برای سروسامان‌دادن به پراکندگی قوانین و آیین‌نامه‌های موجود اتخاذ کند.

چرا وکلا با تنظیم آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلا ازسوی قوه قضائیه مخالف‌اند؟

عالم است. مشروط بر اینکه مخالف شرع نباشد و تردیدی نیست عقلاً و اندیشمندان عالم تأکید مؤکد بر استقلال و اعتلای کانون وکلا و وکلا دارند. منصف بالحق و امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر به‌طور مستدل و منطقی مطرح کردند که عمده دلایل آن به شرح ذیل است:
الف- نقض استقلال کانون وکلا خلاف تجربه بشری است؛ گمان نکنیم مسائلی که برای کانون وکلای کشورمان پیش می‌آید، اولین‌بار است که در تاریخ بشر رخ داده، بلکه این تحدیدات و تضییقات در کشورهای دیگر، به‌ویژه فرانسه که مهد حقوق و وکالت به شیوه نوین است هم مسبوق به است.
بعد از پیروزی انقلاب فرانسه، انقلابیون در سال ۱۷۹۰ میلادی کانون‌های وکلای دادگستری و نهاد وکالت را منحل کردند و حتی استفاده از لباس وکالت ممنوع شد و مقرر کردند: هر همشهری می‌تواند از خودش یا همشهری دیگر در محاکم دفاع کند. جالب آنکه وکلایی که جزء مجلس مؤسسان انقلابیون بودند هم مخالفتی با این امر نکردند، زیرا وکلای آن زمان فرانسه نماد یک طبقه نجیب‌زاده، اشرافی، سنتی و مذهبی محسوب می‌شدند که انقلاب فرانسه با همه این موارد در تقابلی بود و از طرف دیگر برخورد‌های ناپایست و سنجگری‌های شدید کانون وکلا مخالفان و ناراضیانی درون خودش ایجاد کرده بود.
دیری ناپاید که کلاهبرداران و سابقه‌داران اطراف دادگستری را گرفتند و به هر پرونده به چشم طعمه نگریستند و به‌دلیل آشنایبودن به مبانی حقوقی، عدم تعهد به کارشان و نظارت‌نداشتن بر رفتارشان موجب وضعیت ناپسایمان در دادگستری شدند. تا اینکه ناپلئون باوجود میل پاتنی و عناد علنی‌اش با وکلای دادگستری پذیرفت نظام وکالت و کانون وکلا مجدداً تشکیل شود، اما نیز نظر دادستان کل باشد.
خیلی زود انقلابیون دریافتند که اگر روزی مانند دیگر هم‌راهانشان به جرم خیانت و… متهم شوند یا بی‌اعتمادی صادره شود یا برایشان پرونده‌ای تشکیل شود، وکیل شجاع و مستقلی برای دفاع از خود که در محاکم جسارت مقابله با دادستان را داشته باشد، نخواهد داشت، بنابراین به استقلال کانون وکلا کردن نهادند و اوضاع به حالت قبل بازگشت. در کشور خودمان امکان اتخاذ غیر وکیل دادگستری، در محاکم، حذف دادسراها، عمومی‌کردن دادگاه‌ها، انتصاب سرپرست برای کانون‌ها و… نمونه‌های تکرار تجربه‌های تلخ، هزینه‌ساز و محکوم به شکست گذشته است.

ب- نقض استقلال کانون وکلا در تخالف با استانداردهای جهانی است؛ نقض استقلال کانون وکلا برخلاف معیارها و استانداردهای بین‌المللی برای عدالت قضائی و حق دفاع آزاد و کامل و بدون نگرانی از عواقب آن است و قطعاً مشکلات بسیاری در تعامل و تجارت با دنیا، پذیرش اعتبار آرای محاکم کشورمان، استرداد مجرمان و… ایجاد خواهد کرد.
ج- نقض استقلال وکیل خلاف شرع است، زیرا مطابق احادیث، مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی‌شود و نباید تجربه‌های تلخ و نادرست گذشته را تکرار کند. حکم عقلی هم استقلال وکیل و کانون وکلا را در دفاع از حقوق موکل مستحسن و تخدیش آن را تضعیف عدالت قضائی و حق دفاع و عملی قبیح می‌داند. همچنین یکی از منابع فقه ما، بنای عقلاً یعنی عرف میان اندیشمندان و عقلاً تمام زحمات و اقدامات خیر ایشان خواهد شد.

یادداشت
کرونا شودسبب خیر اگر خدا خواهد
حسین روحانی‌صدر*

● با استیلای مسلمانان در سرزمین‌های شرقی، برقی شمشیرها، انسان‌ها را مقتول و سرزمین‌هایشان را می‌سوزاند جالب‌تر اینکه با سقوط ویرانگر خلافت اسلامی، ویرانی و خون در این سرزمین‌ها با گذشت هفت قرن متوقف نماند و به‌تدریج آتش‌افزارها نیز به کمک ویرانگران شستافته و تا این زمان یعنی قریب ۱۵ سده، این مناطق با وقفه‌های کوتاه همچنان در همان حال باقی مانده است.

کرونا که سال ۲۰۲۰ را به نامش باید نامید، به تعبیر برخی محققان، دنیا را به پیش و پس از خود تقسیم خواهد کرد. شاید خبر خوش این روزها، آتش‌بس پس از ۱۰ سال ویرانی یمن به بهانه کرونا مرهمی بر فشارهای روحی و جسمی جهان باشد. در این روزها که مغرب‌زمینی‌ها قادر به مهار بحران نشده و سالمندان، بزرگ‌ترین قشر آسیب‌پذیرشان شده، این توقف نقطه عطفی در تحولات منطقه‌ای است. اگرچه سازمان کنفرانس اسلامی از بدو تأسیس در عمر بیش از ۷۰ساله خود چندان موفقیتی در ایجاد اتحاد میان کشورهای عضو خود نداشته و این نقطه ضعف تاکنون از سوی اعضا تأیید نشده، شاید بتوان از این فضای به‌وجودآمده در آتش‌بس منطقه‌ای استفاده کرد و برای جبران ناکامی‌ها و وحشیگری‌های حاکم بر جهان تبدیری و جبران خسارت‌های ۲۰ساله کرد. بنابراین از همه ندهادهای بین‌المللی تابع این مجموعه، امید فعالیت مجدد رفته و با استعانت از توانمندی نخبگان، فرهیختگان و دیپلمات‌های خوش‌فکر باسابقه عضو این کنفرانس، هر چه سریع‌تر چشم‌اندازی جدید از کنفرانس اسلامی پاسکرونا به کشورهای عضو تسلیم و در اولین نشست، راهکارهای اجرائی آن تصویب شود و به‌واسطه آن ما شاهد جبران وحشیگری‌ها و ویرانی‌های منطقه خود شویم.

✽**کارشناس ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی**

روزنه
با دستگیری ۶۵زندانی فراری
لیدر فرار از زندان سقز اعدام شد

● **شرق**؛ هم‌زمان با آغاز تعطیلات سال جدید، فرسار از زندان به یک ژانر تکراری در سازمان زندان‌ها تبدیل شده بود، هرچند در بسیاری از زندان‌ها شورش و آشوب زندانیان کنترل شد، اما زندانیان پارسلوین و سقز موفق به فرار شدند. هرچند از سرنوشت زندانیان پارسلوین که اولین فرار موفق را انجام دادند خبری در دست نیست، اما زندانیان سقز که دومین و آخرین فرار موفق را رقم زدند به مرور زمان یا خود تسلیم شده و به زندان بازگشتند یا دستگیر شدند.صبح دیروز خبری مبنی‌بر اعدام یکی از زندانیان فراری سقز منتشر شد که این ابهام را ایجاد می‌کرد که او به دلیل رهبری فرار از زندان اعدام شده است. در حالی که او محکوم به سه اعدام و در انتظار اجرای حکم نقشه فرار را اجرائی کرده بود.

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، محمد جباری، از دستگیری ۶۵ نفر از زندانیان فراری زندان سقز خبر داد و گفت: درحال حاضر ۹ نفر از زندانیان فراری باقی مانده‌اند که اقدامات برای دستگیری آنها نیز در حال انجام است.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان کردستان در ادامه درباره حکم مصطفی سلیمی، یکی از زندانیان فراری از زندان سقز که صبح دیروز اجرا شده است، ادامه داد: حکم اعدام وی در سال ۸۳ در شعبه اول دادگاه انقلاب سقز صادر و در دیوان عالی کشور در تاریخ ۱۶ اسفند ۸۳ تأیید شده بود. جباری در رابطه با جرم این زندانی افزود: جرم او سرقت مسلحانه، شراکت، ایجاد رعب و وحشت در چندین روستا از روستاهای سقز، اخاذی مسلحانه و آزار و اذیت مردم و سلب امنیت و آرامش مردم بوده است. دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان کردستان، تصریح کرد: همچنین در کنار همه این جرائم، زندانی مذکور در قتل عمدی و شهادت دو نفر از پرسنل حوزه فرماندهی انتظامی سقز در درگیری در سلحانه سال ۸۳ مشارکت داشته است، وی یادآور شد: این زندانی جزء طراحان و لیدرهای اصلی فرار از زندان سقز در مورخ هشتم فروردین ۹۹ بوده است. جباری خاطرنشان کرد: در فاصله محکومیت قطعی و اجرای حکم چندین مرحله قانونی طی شده است. پرونده وی بعد از محکومیت قطعی به حکم اعدام، در سه مرحله در کمیسیون غفو بررسی شد و شرایط قانونی برای غفو احراز نشد و رد شد، دو مرحله هم درخواست اعاده دادرسی مطرح شد که رد شد.

به گفته جباری، این محکوم توسط مأموران انتظامی با همکاری مردم بانه و سقز دستگیر شد، به‌گونه‌ای که محل اختفای این فرد را به مأموران انتظامی گزارش کردند.